

Michael Leavitt, nekdanji ameriški minister za zdravje (2005–2009): »9 od 10 zdravil ne prestane kliničnih testov, saj na podlagi laboratorijskih poskusov na živalih ne moremo natančno napovedati, kako se bodo zdravila obnašala na ljudeh.«

Kaj lahko storite vi?

Čeprav so bile skoraj vse sestavine nekoč testirane na živalih, obstajajo podjetja, ki ne vršijo (več) testiranj sestavin ali končnih izdelkov na živalih. Preteklosti ne moremo spremeniti, lahko pa spremojamo sedanjost in vplivamo na prihodnost.

NI VSEENO, KAJ KUPIMO.

Na spletni strani www.dzzz.si smo pripravili **beli seznam** podjetij, ki svojih izdelkov ne testirajo na živalih, in **črni seznam** podjetij, ki še vedno testirajo. **Kupujte izdelke z belega seznama in bojkotirajte tiste s črnega!**

Spregovorite o nepotrebnih testiranjih za zdravila in **podprite** zdravstvene organizacije, ki ne testirajo na živalih. Njihov seznam najdete na spletni strani www.HumaneSeal.org.

Avtor teksta: Diana Vlahinič (2012)

Fotografije: Petra Mohar, www.absoluteastronomy.com,
www.buav.org, www.all-creatures.org
Oblikovanje: Ana Gregorič

Društvo za zaščito živali Ljubljana
p. p. 4733, 1001 Ljubljana
W: www.dzzz.si
E: info@dzzz.si
T: 041 751 722
Davčna št.: 88033066
TRR: 05100-8010655733

(P)OSTANITE CRUELTY FREE!

1. Bodite osveščen potrošnik! Kupujte le izdelke podjetij z belega seznama. Bojkotirajte izdelke podjetij s črnega seznama, jih na to opozorite ter zahtevajte, naj prenehajo testirati na živalih.
2. Pokažite to brošuro svojim bližnjim in odkrito spregovorite o problemu testiranja na živalih ter osveščajte ljudi okoli sebe.
3. Podprtite zdravstvene organizacije, ki ne testirajo na živalih.
4. Logotip »Skakajoči zajček« (*Leaping Bunny*) - zaščitni znak, ki zagotavlja, da podjetje, laboratorij ali dobavitelj surovin v postopku izdelave izdelka niso uporabljali testiranja na živalih.
5. Če niste prepričani, ali neko podjetje testira svoje izdelke ali sestavine na živalih, jim pišite ali pa se obrnite na nas (info@dzzz.si) in pomagali vam bomo poiskati odgovor.

Vsak od nas ima možnost nekaj spremeniti.
ČE NE ZDAJ - KDAJ?
ČE NE VI - KDO?

NEMI KRIKI IN SKRITE SOLZE ŽIVALI V LABORATORIJIH

**V laboratorijih držav Evropske unije vsake 3 sekunde umre ena žival.
V laboratorijih po svetu vsako sekundo umre 22 živali.**

**To niso zgolj številke!
TO SO IN SO BILA ŽIVLJENJA.**

 DZZZ
ljubljana

NEMI KRIKI IN SKRITE SOLZE ŽIVALI V LABORATORIJIH

Zaradi testiranj v medicinske namene in za potrebe kozmetične industrije je v EU letno ubitih in mučenih več kot 12 milijonov¹ živali, po svetu pa kar prek 115 milijonov živali.

Britches: Razvprt primer optičjega mladiča Britchesa je leta 1985 javnost prvič odmevneje opozoril na krutost testiranja na živalih. Britches, namenjen za raziskavo o čutilih, je bil odvzet materi, zašili so mu veke in ga mučili. Novorojenček je obupno iskal in potreboval bližino in varnost svoje mame ter namesto nje v šoku in bolečinah objemal jekleni drog, na katerega je bil privezan. Britchesa so aktivisti za pravice živali rešili po petih tednih testiranja, njegovo okrevanje pa je trajalo dolge meseca.

Katere živali so podvržene testiranjem?

Testiranjem je podvrženih več vrst živali, največkrat glodavci (miši, podgane, morski prašički, hrčki), tudi ptice, plazilci, ribe ter sesalci (zajci, psi, mačke, konji, osli, prašiči, opice in druge živali).

Kako potekajo testiranja na živalih?
Testiranja na živalih so **boleča in smrtnosna**. Živali doživljajo nepredstavljivo trpljenje in bolečine, živijo v majhnih kletkah, v strahu in šoku. Testi izvodejo hude, boleče reakcije, navadno pa potekajo brez protibolečinskih sredstev.

TODA: Ali veste, da **le dober odstotek bolezni**, ki prizadenejo človeka, **opazimo tudi pri živalih?** Ali veste, da **92 % zdravil**, ki so prestala testiranja na živalih, **ne prestane testiranj na ljudeh?** In da je treba od preostalih 8 % pri več kot polovici dopisati **nove stranske učinke**, ki jih na živali **ni bilo moč zaznati**, ali pa jih naknadno umakniti?²

Nekdanji direktor Nacionalnega instituta za raziskavo raka v ZDA Dr. Richard Klausner: »Zgodovina raziskave raka je zgodovina, kako se zdravi raka pri miših. Že desetletja zdravimo raka pri miših, pri človeku pa enostavno ne uspemo.«

Drazie Eye Test (testiranje draženja očesa in očesne sluznice): v oči živali nakapajo kemikalije in nato daljše obdobje spremljajo reakcije na očesu. **Protibolečinskih sredstev žival ne dobija.**

Skin Irritancy Test (testiranje draženja kože): neposredno na golo kožo živali nanesejo kemikalije, nato pa spremljajo reakcije na koži (vnetja, otekline, infekcije, razjede). Kljub hudim ranam živali **ne dobijo protibolečinskih sredstev.**

LD50 (test smrtnega odmerka): test je merilo za strupenost oziroma smrtno količino, ki pokaže, kolikšna količina kemikalije je potrebna, da umre 50 % testiranih živali. **Test LD50 je že dlje časa strogo kritiziran, njegova veljavnost pa postavljena pod vprašaj tudi v znanstvenih krogih.**

Kaj pa testiranje zdravil?

V družbi je prisotno prepričanje, da so testiranja zdravil na živalih potrebna in varna.

Ali obstaja alternativa?

DA. Alternativni testi se vršijo na **umetno vzgojenih človeških celicah in so veliko bolj zanesljivi**. Eden izmed alternativnih načinov preverjanja novih sestavin je tudi testiranje na **prostovoljcih** ter uporaba **računalniške tehnologije** (modeliranje). Na alternativni način je bilo testiranih že okoli 8000 sestavin, ki se dandanes **varno uporabljajo** na tržišču v kozmetičnih izdelkih. Žal pa so testiranja na živalih še vedno **najcenejša in najenostavnejša izbira.**

¹ Šesto statistično poročilo o številu živali, uporabljenih v poskusne in druge znanstvene namene v državah članicah Evropske unije (2010).

² Poročilo US Food and Drug Administration (2005).